

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2012. május 24.

BELÜGYI RENDÉSZETI ISMERETEK

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2012. május 24. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 120 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Fontos tudnivalók

Válaszai legyenek lényegre törők, ne lépje túl a rendelkezésére álló helyet!

Törekedjék egyértelműsége mind a válaszok, mind a javítások esetében.

Kérjük, kék színű tollat használjon!

A feladatok megoldásakor tartsa szem előtt az alábbi javaslatokat:

- Olvassa el figyelmesen a feladatokat!
- Kövesse pontosan az utasításokat!
- Válaszait alapos mérlegelés után, lehetőleg javítás nélkül írja le! Ha mégis javítani szándékozik, kérjük a rossz megoldást egy vonallal húzza át! A nem egyértelmű javításokat nem fogadjuk el!

A szöveges, kifejtendő feladatok kidolgozásakor javasoljuk, hogy a megadott szempontok sorrendjében fogalmazza meg a válaszát. Ügyeljen a szakkifejezések használatára, fogalmazzon szabatosan, nyelvtanilag helyesen, figyeljen a helyesírásra is!

A szöveges, kifejtendő feladatok javításakor figyelembe vesszük:

- a feladat megértését, a helyes feladatmegoldást,
- a tartalmi követelményeknek való megfelelést,
- a válasz logikusságát,
- a megszerkesztettségét és a nyelvhelyességét.

Eredményes munkát kívánunk!

I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok

1. Párosítsa a fogalmat a megfelelő definícióval! A fogalom betűjelét a definíció számával együtt írja be a pontozott helyre!

Fogalom		Definíció	
A.	Határrendészet	1.	Meghatározott állami szervek által végzett állami tevékenység, amely a közrend (belső rend) és a közbiztonság fenntartására, megzavarásának megelőzésére, a közvetlenül zavaró magatartás megszakítására (megakadályozására) és a megzavart rend helyreállítására irányul.
B.	Közbiztonság	2.	A rendészet része, az arra feljogosított állami és önkormányzati szervek által végzett sajátos állami tevékenység, amely a határrend fenntartására, megzavarásának megelőzésére, a határrendet közvetlenül zavaró magatartás megakadályozására és a megzavart határrend helyreállítására irányul.
C.	Rendészet	3.	Tárgyi értelemben a társadalom tagjai személy- és vagyonbiztonságának állam általi garantálása és megvalósulása.
D.	Közrend	4.	Az alkotmányos rendnek és az arra épülő jogrendnek megfelelő működése, mely akkor biztosított, ha az állam és a társadalom szervezetei a jogszabályok alapján rendben, zavartalanul működnek.

..... - .....; ..... - .....; ..... - .....; ..... - .....

4 pont	
--------	--

2. Válassza ki, hogy a felsoroltak közül melyek nem rendészeti szervek! Válaszát a betűjelek bekarikázásával jelölje!

- Rendőrség
- Önkormányzati szabálysértési hatóság
- Igazságügyi Hivatal / Kormányhivatal Igazságügyi Hivatala
- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat / Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve
- Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
- Polgári Titkosszolgálatok
- Büntetés-végrehajtási szervezet
- Magyar Honvédség
- Jegyzői Gyámhatóság
- Vám- és Pénzügyőrség / Nemzeti Adó- és Vámhivatal

5 pont	
--------	--

3. Válassza ki, és karikázza be a megfelelő választ az alábbi kérdések esetében! *Figyeljen, mert minden kérdésnél csak egy jó válasz lehetséges!*

A. Az alábbi jogszabályok közül melyik határozza meg a Rendőrség feladatait?

- 1) 1949. évi XX. törvény
- 2) 218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet
- 3) 1994. évi XXXIV. törvény
- 4) 1996. évi XLIII. törvény

B. Melyik rendészeti szerv tartozik a Nemzetgazdasági Minisztérium irányítása alá?

- 1) Rendőrség
- 2) Büntetés-végrehajtási szervezet
- 3) Vám- és Pénzügyőrség / Nemzeti Adó- és Vámhivatal
- 4) Katasztrófavédelmi szervezet

C. Egészítse ki a rendészeti szervek személyi állománycsoportjait bemutató felsorolást!

- 1) .....
- 2) köztisztviselő / kormánytisztviselő
- 3) hivatásos

D. Sorolja be, hogy a rendészeti szervek eszközeinek mely csoportjába tartoznak a különféle videokamerák!

- 1) Műszaki-technikai berendezések – figyelést segítő berendezések.
- 2) Műszaki-technikai eszközök – video- és kinotechnikai eszközök.
- 3) Műszaki-technikai eszközök – fotó, optikai, elektron-optikai és felderítési eszközök.

4 pont	
--------	--

---

4. Írja be a definíció betűjelét a táblázat megfelelő sorába!

- a. Kizárólagos hatáskörrel végzi Magyarország területén a terrorcselekmények felszámolását, elkövetőinek elfogását.
- b. Szolgálatukat egyenruhában, a közterületen teljesítik, feladatuk a bűncselekmények és szabálysértések megelőzése, elkövetőik elfogása, előállítása.
- c. A legfőbb közjogi méltóságok személyének és az állam működése szempontjából kiemelten fontos objektumok, hazánkba látogató külföldi kormánydelegációk védelme, személyi biztosítása.
- d. Tagjai a Ferihegyi / Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren látják el szolgálati feladataikat a közrend, közbiztonság fenntartása érdekében.
- e. Titkársági, adat- és titokvédelmi, ügykezelési, minőségügyi és innovációs, jogi és sajtótevékenységgel kapcsolatos feladatok ellátása.
- f. Feladata a rendvédelmi szervek és az állam működése szempontjából kiemelten fontos küldemények továbbítása.

Repülőtéri rendőri szolgálat	
Hivatali szakszolgálat	
Közrendvédelmi szolgálati ág	
Terrorelhárító szolgálat	
Személy- és objektumvédelmi szolgálati ág	
Állami futár szolgálat	

6 pont	
--------	--

5. Melyik állítás igaz és melyik hamis az alábbiak közül?

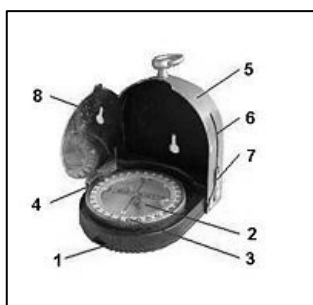
Írjon „x”-et az oszlopba annak megfelelően, hogy igaz vagy hamis az adott meghatározás.

Állítások	Igaz	Hamis
A katasztrófavédelem esetében a Rendőrségéhez hasonló szolgálati tagozódásról nem beszélhetünk, hanem szakmai tevékenységi területeket különböztethetünk meg.		
A rendészeti szervek tagjai esetében a szolgálati érintkezés szigorú szabályokhoz kötött, melyek kiterjednek a megszólításra, a köszönésre, valamint a jelentések és jelentkezések rendjére is.		
A rendészeti szerveknél előjárónak nevezzük azt, akinek magasabb rendfokozata van, hozzá képest az alacsonyabb rendfokozatú megnevezése: alárendelt.		
Az előjárói jogviszonyban lévő szükségképpen egyben az alárendelt feljebbvalója is.		
A Rendőrség és a Polgári védelem hivatásos állományú tagjai egyenruha és fegyver viselésére jogosultak.		
A katasztrófavédelem, polgári védelem és a tűzvédelem szervezetének szükség esetén végre kell hajtania műszaki mentési feladatokat is, ez mindhárom esetében fontos szakmai tevékenységi területet képez.		
Állományilletékes parancsnok az az előjáró, aki az alárendelt állomány vonatkozásában munkáltatói és fegyelmi jogkört gyakorol.		
A rendészeti szervek hivatásos állományú tagjai esetében a legsúlyosabb fegyelmi büntetés a szolgálati viszony megszüntetése.		

8 pont

6. Tanulmányozza figyelmesen a képeket, és válaszoljon a kérdésekre!

A. Milyen tájékozódást segítő eszköz látható az alábbi képen?

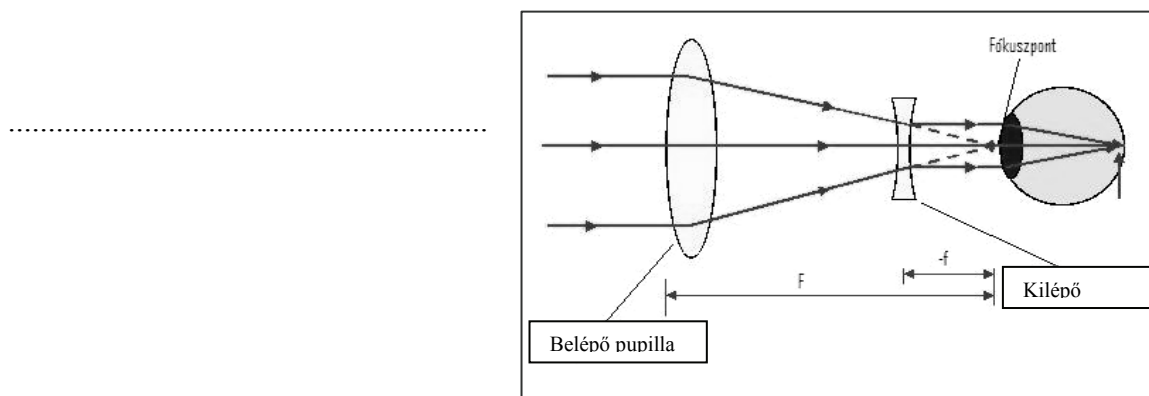

.....

B. Egészítse ki a tájékozódás meghatározását!

A tájékozódás az égtájak, ..., illetve az eligazodás útjainak, a mozgás irányainak megállapítása.

C. Milyen eszköz működését szemlélteti az alábbi kép? Írja be a kép mellett található pontozott vonalra!

D. Hogyan jelölik az autópályákat Magyarországon területén?

- 1) Az autópályák egy számmal vannak jelölve, mely három számjegyből áll, például: 111, 443 stb.
- 2) Az autópályák egy betű és egy szám alapján vannak jelölve, például: M1, M5, M0 stb.
- 3) Az autópályákat egy számmal jelölik, mely egy vagy két számjegyből áll, például: 8, 44, 87 stb.

E. Melyik képen látható nyílt terep? Írja be a kipontozott helyre a megfelelő kép betű-jelét!

Nyílt terep: .....

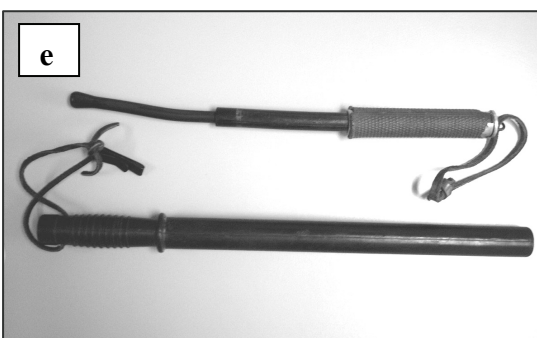
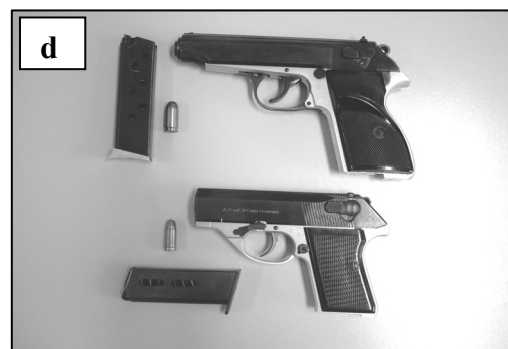
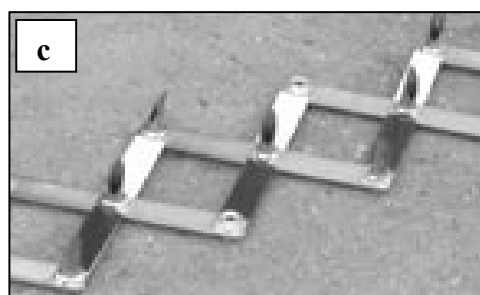
5 pont	
--------	--

7. Olvassa el a meghatározást, és a vastagon szedett válaszlelemek közül válassza ki, majd aláhúzással jelölje a megfelelőt!
- a. A jogellenes cselekményeket társadalomra veszélyességük szerint két csoportba sorolhatjuk: büntettek és **vétségek / szabálysértések**.
  - b. A **büntett / vétség**, az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a Btk. 2 évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli.
  - c. Bűncselekmény elkövetője csak olyan természetes személy lehet, aki az elkövetéskor 14. életévét már betöltötte, és **cselekvő- / beszámítási-** képességgel rendelkezik.
  - d. A bűnösségnek két fajtáját különböztethetjük meg: a szándékosságot és a **gondatlanságot / mulasztást**.
  - e. A bűncselekmények elkövetőire kiszabható, szabadságelvonással járó szankciót **elzárásnak / börtönbüntetésnek / szabadságvesztésnek** nevezzük.
  - f. A pénzbírság kiszabása esetén is napi tételeket kell megállapítani. A pénzbírság meg nem fizetése esetén minden napi tétel helyébe egy nap **szabadságvesztés / elzárás** lép.
  - g. A **jogos védelem / az elkövető halála / az elévülés** büntethetőséget kizáró ok.
  - h. Amennyiben a szabálysértés elkövetője külföldi állampolgár, vele szemben intézkedésként **kitiltásnak / kiutasításnak** van helye.

8 pont	
--------	--

8. Nevezze meg, és alkalmazásuk súlyossága szerint állítsa sorrendbe a képen látható kényszerítő eszközöket, kezdje a legenyhébbel! Írja be az eszköz megnevezését és a kép betűjelét is a kipontozott helyre!

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

5 pont

9. Olvassa el figyelmesen a kérdéseket, és oldja meg a feladatokat! Karikázza be a helyes válasz betűjelét! *Figyelemjen, mert mindenhol csak egy jó válasz lehetséges!*

A. Melyik nem rendőri intézkedés az alábbiak közül?

- 1) elővezetés
- 2) biztonsági intézkedés
- 3) őrizetbe vétel
- 4) előállítás

B. Milyen eszköz használata megengedett a testi kényszer alkalmazása során?

- 1) A rendőr a testi kényszer során csak saját fizikai erejét használhatja fel.
- 2) Csak olyan eszköz használható a testi kényszer során, mely sérülés előidézésére nem alkalmas.
- 3) Csak a rendszeresített eszközök alkalmazhatók, azok közül bármelyik, amely arányban áll az ellenszegülés mértékével.

C. Mit jelent a szükségesség elve a rendőri intézkedések és a kényszerítő eszközök alkalmazásának vonatkozásában?

- 1) Csak a törvényben meghatározott esetekben kerülhet sor rendőri intézkedésre, és csak a jogszabályokban meghatározott módon hajthatók végre.
- 2) Rendőri intézkedésre csak szükséges esetben, és csak törvényi felhatalmazás alapján kerülhet sor.
- 3) A rendőri intézkedés csak 30 percig tarthat, a rendőr senkit nem korlátozhat indokolatlanul a szabad mozgásában.

D. Melyik esetben nem kerülhetett volna sor löfegyverhasználatra az alább felsoroltak közül?

- 1) A rendőrszolgálati segélyhívásra érkezve intézkedést kezdeményezett egy magánlakásban, melynek során az intézkedés alá vont személy a konyhaasztalról felvett késsel a rendőröket fenyegetni kezdte, majd a rendőrök irányába több kaszázó, illetve szűrő mozdulatot tett. A rendőrök felszólították cselekménye abbahagyására, melynek nem tett eleget, továbbra is támadólag lépett fel. A járőrvezető a személy karjára egy célzott lövést adott le.
- 2) A rendőrszolgálati fokozott ellenőrzés során szabályos megállító jelzéssel egy személygépjármű megállítását kísérelte meg. A jármű vezetője először lassított, majd a rendőrök közelébe érve hirtelen gyorsításba kezdett, és járművét a rendőrök irányába kormányozta. Ezt észlelve a gépkocsi megállítását végző rendőr a jármű elől félreugrott, társa szolgálati fegyveréből a gépkocsi kerekére több célzott lövést adott le. A gépkocsiban a vezető egyedül tartózkodott.
- 3) A rendőrszolgálati fegyveres rablás elkövetőjének üldözésébe kezdett. A menekülő bűnöző egy személygépjárművet megállított, a vezetőjét túsul ejtette, majd vele együtt menekült tovább. Az üldözés közben a rendőrök több lövést adtak le a jármű kerekére, melyek közül több a karosszérián is áthatolva az utastérben csapódott be.

E. Mikor nem kerülhet sor az elővezetés foganatosítására az alábbiak közül?

- 1) Szabálysértési bírság meg nem fizetése miatt elzárás letöltése érdekében rendelték el elővezetését. A lakására kiérkező rendőröknek nevezett bemutatta az időközben befizetett bírság feladását igazoló postai feladóvevényt.
- 2) Kihallgatása érdekében a bíróság G. János elővezetését rendelte el, aki az elővezetés foganatosítása érdekében lakására kiérkező rendőröknek azt az ígéretet tette, hogy saját gépkocsijával elindul a tárgyalásra.
- 3) Szabadságvesztés büntetés letöltése érdekében G. János elővezetését rendelték el, aki a lakására kiérkező rendőröknek ígéretet tett arra, hogy a következő napon reggel 8 óráig a Büntetés-végrehajtási Intézetben jelentkezik.

5 pont	
--------	--

10. Röviden válaszoljon a feltett kérdésekre, válaszát írja a kipontozott helyre!

A. Milyen sérülések ellátására szolgál a nyomókötés?

.....

B. Milyen eszközön gyakorolják az újraélesztést az alábbi képen látható diákok?

.....

C. Mit kell tenni akkor, ha a sérült savas kémhatású maró folyadékot ivott?

.....

D. Milyen jellemző tünetei vannak a sokkos állapotnak? Írjon három példát!

.....

.....

.....

6 pont	
--------	--

11. Tanulmányozza figyelmesen a kérdéseket, és oldja meg a feladatokat!

- A.** Soroljon fel két járandóságot vagy szociális juttatást, amit a rendészeti szervek hivatásos állományú tagjai kapnak!

.....

.....

- B.** Milyen öltözetben vannak a képeken látható rendőri alegység tagjai? *A választ írja a megfelelő betűjelzés mellé a pontozott helyre!*

a. ....

b. ....

4 pont	
--------	--

II. Szöveges, kifejtendő feladatok

12. Hogyan kapcsolódik a szövegben megjelölt esemény a katasztrófavédelem szakmai tevékenységéhez? Olvassa el figyelmesen, majd elemezze! Válaszában térjen ki a megadott szempontokra!
Elérhető 20 pont

„Katasztrófa-elhárítási és nemzetközi együttműködési gyakorlat Gyékényesen

A Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság október 27-én katasztrófa-elhárítási és nemzetközi együttműködési gyakorlatot tartott a gyékényesi vasútállomás zákányi kocsijavító műhelyénél. A veszélyes anyagot szállító vonat balesetének felszámolása során gyakorolták és bemutatták, hogy miként tudnak együttműködni a kárelhárítást végző, az együttműködő és a káros következményeket csökkentő szervezetek és nem utolsósorban Horvátország valamint Magyarország katasztrófavédelmi szervei.

A feltételezés szerint a gyorstehervonatba sorozott vasúti tartálykocsi az állomásra behaladás során műszaki meghibásodás miatt kisiklott, a szomszédos vágányon összeállított gázolajjal rakott kocsikból álló szerelvénynek ütközött. A tartálykocsik veszélyes áruval rakottak. A kisiklott tartálykocsi ammóniát szállított, melyből a sérülés következtében egy 3 cm-es lyukon keresztül gáz áramlott a szabadba. A gázolajat tartalmazó tartályból kifolyt az anyag. A gázolajjal teli kocsik őrzésére kirendelt biztonsági őr a kárterületen megsérült.

A helyszínre érkező tűzoltók a felderítést követően kimentették a sérülteket, be- és kiléptetési pontot, valamint mentesítési pontot alakítottak ki. A kimentett sérülteket a mentőszolgálat és a Vöröskereszt

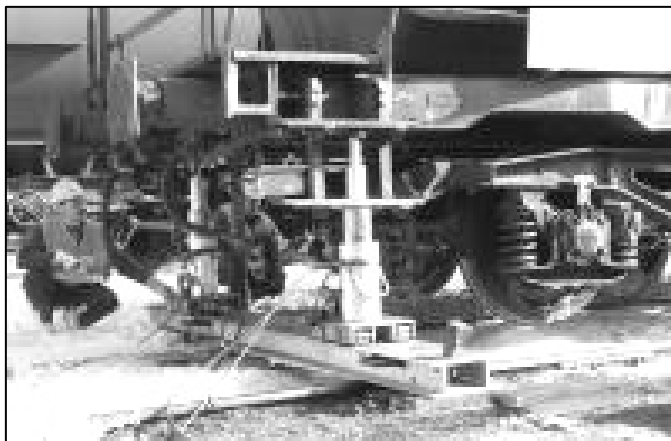

munkatársai látták el. Közben

a zákányi polgármesteri hivatalba összehívták az érintett három település polgári védelmi parancsnokait, akik a kárhelyről kapott információk alapján megtervezték, majd végre is hajtották a lakosságvédelmi feladatokat. Amikor a MÁV helyi egységei elvégezték a feszültségmentesítést, a Dombóvári Vasúti Vegyi Elhárító Kirendeltség szakemberei megakadályozták további veszélyes anyag kijutását a tartályokból (A

VVE Kirendeltség 24 órás készenlétet ad, így bármely napszakban riaszthatók, járművükben található technikai eszközök segítségével képesek a vasúti veszélyes anyagok szállításában előforduló balesetek kezelésére.). A kárhelyszín veszélyeinek csökkentése után a Vám- és Pénzügyőrség beavatkozó alegysége (védőruhában, tűzoltói kísérettel) a kocsik jelzéseinek, valamint a nem közösségi áru azonosításának megállapítását hajtották végre. A közvetlen vegyi veszély elhárítása után a MÁV Dombóvári Vasúti Segélynyújtó Egysége a kisiklott vasúti kocsit visszahelyezte a sínekre.”

(Fotó: Köhalmi Szilvia - Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság sajtóhíre alapján forrás: www.somogy.katasztrofavedelem.hu)

Válaszának megfogalmazása során térjen ki az alábbi szempontokra:

- Milyen feladat végrehajtásáról számol be a tudósítás?
- A katasztrófavédelem mely szakmai tevékenységi területeihez kapcsolódik az esemény, és mi ennek a célja?
- Hogyan illeszkedik a katasztrófavédelem szerveinek együttműködési feladataiba az ilyen jellegű tevékenység?
- A feladat végrehajtásában milyen szervezetek erői, eszközei vettek részt, és milyen feladatokat hajtottak végre?
- Milyen veszélyhelyzet elhárítását gyakorolták, és az ilyen jellegű veszélyhelyzetek a katasztrófák mely csoportjába sorolhatók?
- A katasztrófavédelem szakemberei milyen egyéni védőeszközöket használnak a képeken, és mi ennek az oka?
- Milyen fontossági sorrendben hajtották végre a mentés feladatait?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Tanulmányozza figyelmesen a megadott szöveget és a forrást, majd válaszoljon a feltett kérdésekre!
Elérhető 20 pont

„Fegyveres rablás történt ma este hét óra körül a Török utcában. Egy férfi késsel a kezében fenyegette meg egy újságosstand elárusítóját, és a bevételt követelte. Az elárusító azonban nem adott neki semmit. Kiabálni kezdett, mire a rabló zsákmány nélkül kereket oldott. Az elkövető húsz év körüli, 180 centiméter magas, vékony testalkatú. Arcát lila-fekete kendővel fedte el. Szeme barna. A rablás idején kék kapucnis melegítő felsőt viselt, valamint kék farmert és fehér tornacipőt.” (Forrás: www.uj szo.com/online/regio/2009/12/09/keses-rablas-szencen híre alapján)

„Rablás

Btk. 321. § (1) Aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el mástól, hogy evégből valaki ellen erőszakot avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, illetőleg valakit öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyez, büntetést követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Rablás az is, ha a tetten ért tolvaj a dolog megtartása végett erőszakot avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást

- a) felfegyverkezve,
- b) jelentős értékre,
- c) bünszövetségben vagy csoportosan,
- d) hivatalos személy, külföldi hivatalos személy ellen, hivatalos eljárása alatt, vagy közfeladatot ellátó személy ellen, e feladatának teljesítése során követik el.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást

- a) fegyveresen,
- b) különösen nagy vagy ezt meghaladó értékre,
- c) jelentős értékre hivatalos személy, külföldi hivatalos személy ellen, hivatalos eljárása alatt vagy közfeladatot ellátó személy ellen, e feladatának teljesítése során, illetőleg jelentős értékre felfegyverkezve, bünszövetségben vagy csoportosan,
- d) felfegyverkezve vagy csoportosan hivatalos személy, külföldi hivatalos személy ellen, hivatalos eljárása alatt vagy közfeladatot ellátó személy ellen, e feladata teljesítése során követik el...”

Vesse össze a sajtóhírt a rablás bűncselekmény idézett törvényi tényállásával, és válaszoljon az alábbi kérdésekre:

- Valóban rablás bűncselekménye történt? Válaszát indokolja!
- A bűncselekmény mely megvalósulási szakaszáig jutott el, és miért?
- Hogyan alakul az elkövető büntethetősége?
- Mely történeti tényállási elemek alapozzák meg a bűncselekményt? Vesse össze a törvényi tényállással!
- Az elkövető valóban fegyveresen követte el cselekményét? Ennek kapcsán mutasson rá a szaknyelv és a köznyelv eltéréseire, lehetőség szerint más példákkal!

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok		
1. feladat	4	
2. feladat	5	
3. feladat	4	
4. feladat	6	
5. feladat	8	
6. feladat	5	
7. feladat	8	
8. feladat	5	
9. feladat	5	
10. feladat	6	
11. feladat	4	
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok összesen	60	
II. Szöveges, kifejtendő feladatok		
12. feladat	20	
13. feladat	20	
II. Szöveges, kifejtendő feladatok összesen	40	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma	100	

javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok		
II. Szöveges, kifejtendő feladatok		

javító tanár

jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....